

Sertésárverés Hódmezővásárhelyen

Árverésre bocsátott fiatal kan

Az anyja már ötször ellett, átlagosan 11 malacot hozott a világra, jó anya, malacait rendszeresen szoptatja, megfelelő csecsszámmal rendelkezik, napi átlagos súlygyarapodása 603 gramm, húsformáiban hozza azt, amit az ember ettől a fajtától elvár.

Ilyen ismertetések lehetett hallani az Alföldi Állattenyésztési és Gazdanapok keretében tartott sertésárverésen. Persze rendeztek árverést baromfikból és juhokból is, ahol számos díjnyertes egyedat ajánlottak fel a tenyésztők megvételre.

A sertések esetében az érdeklődők nagyon megnézték a felhozatalt, de a vevőknek nem akaródzott tisztavérű tenyészállatokat vásárolni – mindössze 3 db magyar nagyfehér kocasüldőt vásárolt az egyetlen kocasüldőre licitáló. Mindhárom állatot 80 000 Ft-ért vásárolta meg. Az alacsony vásárlási kedvet magyarázhatja az is, hogy a nézők közt ülők hizlalási tapasztalatai sze-

rint az F1-es állományok húskihozatala jobb. Nem licitáltak a képen látható ugyancsak tiszta vérű fiatal kanra sem, így a 350 ezer forintot érő állat továbbra is tenyésztője állományát javítja, ahogy a licitre kínált másik három kansüldő is.

Az árverésen még egy szoptató koca 15 db malaccal kelt el a 100 000 Ft-os kikiáltási áron. E „tétel” esetében a 3 db licitáló egymással volt elfoglalva. Az árverést vezető már szinte kimondta, hogy „harmadszor”, amikor az egyik licitáló felemelte a tárcsát. Abban a pillanatban, amikor leütötte, a másik licitáló is felemelte a tárcsáját, az árverés vezetője szerint már későn.

Vélhetően az afrikai sertéspestis és még inkább a rendkívül alacsony felvásárlási árak csökkentették a sertésbizalmi kedvet. Lehet, hogy a gazdálkodók kívánnak, és a legközelebbi árverés már élénk forgalom mellett zajlik majd.

– Nagyon gondolja meg! Ezt az egyet tanácsolom. Hogyha kitartó, és van annyi plusz tőkéje, hogy pénzt tud áldozni a sertésenyésztésre, akkor tegye, máskülönben nem szabad belefogni ebbe a szakmába.

Mennyire veti vissza most a termelést a magas takarmány- és alacsony felvásárlási ár, valamint az afrikaisertéspestis-járvány?

– Jelentősen, aminek az az egyik oka, hogy az ASP miatt két nagyon fontos piaci partnerországba, Ukrajnába és Szerbiába nem szállíthatunk. Pedig oda nagyon-nagyon sok tenyészállatot tudtunk értékesíteni. A nagyon gyenge sertésár miatt pedig nagyon sok kis- és középgazdálkodó hagyja abba, csökkent, vagy minimalizálja a sertésállományát azért, hogy gazdaságosan tudják tartani az állatokat.

A Magyar Állattenyésztők Szövetsége összevont tenyésztési nagydíját a kiállításon

legeredményesebben szereplő kiállító kapja, ez a tenyésztő is Fekete József gyanógergeyi sertésenyésztő lett.

A lótenyésztési nagydíjat Bardóczky Veronika lótenyésztési csoportvezető vette át

Lótenyésztés

Az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok lótenyésztési bemutatója az utóbbi években a Mezőhegyesen kitenyésztett fajtákra, a Furioso-north starra, a gidránra és a nóniuszra terjed ki, kiegészülve a dunai ló, a lipicai és a magyar hidegvérű fajtákkal. Ebben az évben a kiállítás kiemelt fajtája a gidrán volt. Ahogy az várható volt, a Nemzeti Ménesbirtok számos díjat nyert a kiemelt fajtában: a mének II. osztály kategória első helyezette a 6029 Gidran XXVII-43 „Kartel” sárga színű gidrán tenyészmén lett, tenyésztője az Állami Ménesgazdaság, Szilvásvárad, tulajdonos és kiállító: Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság, Mezőhegyes; a gidrán fajtájú kancák I. osztály kategóriában Deva Gidran I-25 „Kövírózsa” sárga színű gidrán fajtájú kanca végzett az élen, tenyésztő: Állami Ménesgazdaság, Szilvásvárad, tulajdonos és kiállító: Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság, Mezőhegyes.

A ménesbirtok mindkét fajta tenyésztésben jeleskedik, és génmegőrzésüket is végzi, vagyis a nóniuszai is kiválóan szerepeltek. A Nonius fajtájú kanca kategória első helyezette a Nonius XIV-2 „Cérna” nevű, nyári fekete színű nóniusz kanca lett, tenyésztő: Mezőhegyesi Állami Ménes Lótenyésztő és Értékesítő. Kft., tulajdonos és kiállító: Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság Zrt., Mezőhegyes. A lótenyésztés nagydíját is Nonius XIV-2 „Cérna” kapta, amelyet Bardóczky Veronika, a Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság Zrt. lótenyésztési csoportvezetője vett át Zászlós Tibortól.

A szakember elmondta, hogy a ménesbirtok tenyésztési programjában fontosak az alföldi állattenyésztési napokhoz hasonló kiállítások.

„Az állományunkat ilyenkor tudjuk be-

mutatni. A legjobb egyedekkel készülünk, tehát idén hoztunk hét gidrát és egy nőniusz ötösfogatot, amiből három lovat fel is vezettünk a bírálaton. Mindez jó visszajelzést ad a tenyésztés számára.

A ménesbirtoknak, mint a génmegőrzésért felelős tenyésztőnek kötelessége a legjobb egyedeket hozni, de mégis mi az, amiben más egy mezőhegyesi nőniusz, mint a környékbeliek?

– Azt kell mondjam, szerencsére kiemelkedünk a mezőnyből, leginkább a sportbéli kipróbálási lehetőségek miatt. Ugyanis négyesfogatban versenyzünk. A nagydíjas kanca jövőre utánpótlásban szerepel a négyesfogatban, illetve fiatal kategóriában fog versenyezni. Nagyon fontos az, hogy ezek a lovak versenyezzenek, elsősorban fogatsportban, de díjlovaglásban is ki kell őket próbálni. Gondolom, ez az, amivel mi többek vagyunk, mint a legtöbb kis tenyésztő.

Mennyire fontos a ménesbirtok számára, hogy a kis tenyésztőket is segítse?

– Nem zárt ménesként működünk. Sokszor helyezünk ki vagy vizsgáztatunk fedezőméneket, amelyeket utána – fogalmazhatok úgy – piacra bocsátunk, illetve szaporítóanyagot is értékesítünk, így is támogatva a kis tenyésztőket. Emellett megmutatjuk azt is, mi mit és hogyan csinálunk a tenyésztésben.

Nagyon fontosnak tartom azt, hogy ne csak jó legyen a bemutatott állat, de azt jól is mutassuk be. Itt ma biztosan elmondhatjuk, hogy mind a nőniusz, mind a gidrán esetében nem csak jó egyedeket hoztunk,

de olyan visszajelzés is érkezett, hogy nagyon jó színvonalon mutattuk be őket. Mi pedig ebben is példát szeretnénk mutatni a kis tenyésztőknek.

Mitől függ, hogy egy lovat jól mutatnak be vagy sem?

– Az előkészítés, a gyakorlás, a felvezető, illetve a lovon lévő felszerelés is fontos, de azt gondolom, hogy a legfontosabb a gyakorlás. Ezeket a lovakat nem először vezettük fel, nem először állítottuk fel.

Láttam, hogy valamelyik lovuk csillogó homloksziját viselt.

– Kartell lehetett az, aki ilyet viselt, bár Kövirózsán is csillogó homlokszij volt. Ez is hozzájárul a stílusos bemutatáshoz. A gidrán lovakat egyébként sportlókantárban szoktuk felvezetni, illetve fehér betétes kantárban. Az utóbbi eléggé megkapja a szemet, a csillogó homlokszij szintén. A nőniuszokat viszont a hagyományos nőniusz felvezető kantárban vezetjük fel.

Baromfitenyésztés

A kiállítás baromfitenyésztési nagydíját a Bábolna Tetra Kft. kapta annak elismeréseként, hogy a hazai tenyésztést, a genetikai fejlesztőmunka eredményét kiváló genotípusok sorával prezentálta. A díjat Szeremlei Zsolt kereskedelmi vezető vette át Antal Gábortól, a Hód-Mezőgazda Zrt. vezérigazgatójától.

„Úgy gondolom, a nagydíj annak a hosszú tenyésztői munkának az eredménye, ami a két tulajdonosunknak, Búza Györgynek és Budai Zoltánnak köszönhető. Lassan negyvenöt éve vannak a baromfitenyésztésben.”

A kiállítás baromfitenyésztési nagydíját a Bábolna Tetra Kft. kapta

A kereskedelmi vezető kiemelte, hogy a Bábolna Tetra Kft. a világon létező négy nagy baromfitenyésztő szervezet egyike. A fajtáikra a tojók jó ellenállóképessége, a jó minőségű tojáshéj, a nagyon jó életképesség jellemző. Mintegy 38-40 országba exportálnak, ami már önmagában bizonyítja a minőséget.

„Mindenképpen ajánlom a bábolnai broiler tojóhibrideket, hiszen élvonalbeliek a piacon, ráadásul hazai tenyésztésű állatokról van szó – mondja Szeremlei Zsolt. Aki tőlünk vásárol, biztos lehet a jó minőségben, a magas termelési szintben, így jó hatással lehet a gazdasága versenyképességére is.”

hba

Magyar limousin francia tányéron

A limousin szarvasmarhák bírálatát végző Gilles Lequeux, az INERLIM kereskedelmi igazgatója munkatársunk kérdésére elmondta: a kiállítás nagyon tetszik neki, sok ország irigy lenne, ha ilyen szép környezetben tudnák bemutatni az állatokat, mint Hódmezővásárhelyen. Magyarországon az elmúlt években nőtt a bemutatott állatok száma, de minőségi javulást is megfigyelt. 2013-ban volt először Vásárhelyen, akkor volt először limousin-bemutató, alig néhány bokszt volt, jellemzően charolais-val volt tele a kiállítás. Látja, hogy néhány tenyésztő sokat fektetett a limousin fajta Magyarországon, minden évben egyre magasabb színvonalat tapasztal, illetve egyre több új tenyésztővel találkozik. Egy ilyen kiállítás azért is fontos, mert egyfajta „vitrin” a szakma számára, de az sem mellékes, hogy sikerélményük legyen, és ezt el is ismerjék. Kiemelte, hogy Franciaországban rendszeresen találkozik magyar tenyésztőkkel, akik vásárolni, vagy kiállítani mennek, sőt, számos hazánkban nevelt limousin szarvasmarha kerül franciaországi tányérra.

Szép jövő előtt áll a charolais

A charolais tenyészállatokat bíráló francia Simon Perrot több alkalommal végezte Vásárhelyen ezt a szakmai munkát. A 2021-es show meglátása szerint nagyon érdekes volt. Bár a dátum nem a megszokott, a tenyésztők elfogadták a helyzetet, és ugyan a bemutatott állatok száma nem volt túl nagy, a minőségük viszont kifogástalan. És mivel kiváló minőségű állatokat láttak, ez tulajdonképpen egy remek promóció volt a fajta számára. A charolais-nak szép jövőt jósol Magyarországon, hiszen mind a fajta tulajdonságai, mind a benne rejlő piaci lehetőségek kedvezőek. Összességében elégedett a hódmezővásárhelyi rendezvénnyel, ami bizonyította, hogy a fajta fejlődik, egyre inkább azt tapasztalja, hogy Magyarországon is olyan charolais példányokat lát, mint Franciaországban, a fajta szülőhazájában.

A település farmja

A Koncentrált Tejű Fajták Tenyésztő Egyesülete különdíjat ajánlott fel a jersey fajta tenyésztésében elért eredményéért Tiszadob Nagyközség Önkormányzatának. *Bán György* polgármester a település költségvetésének folyamatos csökkenésével magyarázza, hogy állattenyésztésbe fogtak. A pénzühiány miatt ki kellett találniuk valamit, amivel bevételt termelnek, hogy a település szociális szolgáltatásaira legyen elegendő forrásuk, a szegény emberek is jól érezzék magukat a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei településen. A polgármester úgy fogalmazott, hogy csak az agrártudományokhoz ért, így a község a közmunkaprogramban állattenyésztésbe kezdett.

Először óshonos csirkéket keltettek és tartottak, a kakasokat pedig levágták és a falu konyháján megfőzték. A tyúkok tojtak ugyan, de az óshonos tyúkok tojáshozama csak évi 120-128 darab, ezért fajtát váltottak.

„Aztán vérszemet kapott az önkormányzat, elkezdtünk sertéseket hizlalni. Tenyészállatokat nem tartunk, mert az komoly tudomány. 20 kilós malacokat vásárolunk, és évente mintegy 100 darabot meghizlalunk. Bérvágásban levágtatjuk, majd a saját konyhánkban feldolgozzuk.”

Bán György büszkén meséli, hogy így egy kiló hús kijön 722 forintból, a tyúktojás pedig mintegy 16 forintból, és ezen az önköltségi áron megy a konyhára. A tejtermelésbe azért kezdtek bele, mert egy szakmai vita során kiderült, hogy a konyhán adott tej drága, és gyakorlatilag ihatatlan a gyerekek számára.

Tiszadobiak a díjátadón: *Bán György* polgármester, a *Cukor* nevű tehén és gondozója, *Kanalas József*

Eldöntötték tehát, hogy a közmunkaprogram keretében tehenet is tartanak.

„A kolléganóm, aki a közmunkásokkal foglalkozik, akkor azt mondta, ha nagy tehenet veszünk, a közmunkások nem fogják gondozni, mert félnek tőle. Így hát elkezdtem régi ismeretségi alapon keresni valami kisebb tehenet. Így találtuk meg a jersey fajtát. Vettünk öt jersey üszőt, ma pedig már ötvenes állományunk van. Ebből hús tehén, valamint vemhes üszők, szűz üszők, nagy növendék borjak alkotják az állományt. A bikákat meghizlaljuk, már 9 darabot levágtunk, és a marhahúst is a konyhán használjuk fel. Bár nem húsmarha, de nagyon finom a húsa.”

A községi farmon igyekeznek a lehető legmagasabb színvonalon termelni, a jersey állomány tavalyi átlagtermelése 6429 kilogramm volt tehenenként.

A farm termékeinek feldolgozása a falu konyháján történik, ugyanis olyan engedélyt szereztek, hogy 7-15 óra között főzőkonyhaként, 15 órától hajnali négyig pedig feldolgozóként üzemel. „A húsokat felszeleteljük, lefagyaszttjuk – van speciális hűtőházunk – hangsúlyozza a polgármester. Nyári időszakban annyi vágócsirkét termelünk, amennyi nekünk kell – ez mintegy 4000 kilogramm. A farmon, ahol közmunkások foglalkoznak az állatokkal, és ők is dolgozzák fel, értéket termelnek. Ez az érték pedig most már 44 millió forint.”

Holstein-fríz, a zászlóshajó

Legutóbb egy meeting miatt járt Magyarországon, ez az első, hogy nemzeti bemutatót lát, és pozitív a véleménye, közölte *Massimo Capra* holstein-fríz bíró. A fajtának olyan egyedeit is látta, amelyek más országok megmérettetésein is jelen lehetnének. Nem ismeri pontosan a tejágazat helyzetét, illetve általában a gazdasági helyzetet Magyarországon, de az biztos, hogy a holstein-fríz a tejtermelő ágazat legfontosabb fajtája. Úgy véli, a legfőbb, hogy a genetikai szelekció soha ne álljon meg, ez a fejlődés kulcsa. Megjegyezte, hogy tapasztalatai szerint a szelekciós kritériumok azonosak a különböző országokban. A hogy más tenyészállatoknál, a holstein-fríznél is csak egyetlen út van, és ezért dolgoznak: versenyképesnek kell lenni. A felhasználást figyelembe véve kell a tej különböző összetevőit meghatározni. Példaként említette, hogy ahol ő él, a sajtgyártás miatt nagyon nagy jelentősége van a kappa-kazein BB-nek, ám más tájakon, ahol nem sajtot készítenek, beltartalom szempontjából ez az összetevő hátrébb kerül a rangsorban.

Borús a sertéshelyzet

A kiállításon 57 tenyészsertést és 12 hízót mutattak be és bíráltak. A bírálatot *Szenteczki Gábor*, az MSTSZ régióvezetője, *Csóka Lajos*, az ISV tenyésztési igazgatója, valamint *Nagy József*, az FSE törzstenyésztője végezték.

Eicher József, a Magyar Fajtatizta Sertés Tenyésztők Egyesületének ügyvezető igazgatója a 2021-es kiállításról elmondta: az ASP miatt az ország néhány területéről nem lehetett állatot hozni, ennek ellenére mégis örülnek, hiszen van olyan hazai kiállítás, ahová egyáltalán nem vihetnek sertést. A felhozattal elégedett volt, bár tudják, hogy a hazai sertéshelyzet nem optimális. A tervek szerint az esemény végéig minden egyes állatot eladnak, egyet sem visznek haza, az előző években ez mindig sikerült. Az állatok minőségében lát változást, minden évben egyre magasabb minőségű állatok jelennek meg, ez egyértelműen látszik mind a szaporasági, mind a hízekonysági mutatókban. A hazai sertéshelyzetről az a véleménye, hogy nagyon nagy a baj, de az egyesületi tagok között egyelőre nincs olyan, aki abbahagyta volna a tenyésztést.

